

Coraz więcej danych wskazuje na to, że bodźce odnoszące się do własnej osoby przetwarzane są w sposób preferencyjny. Na przykład, już 4-5 miesięczne dzieci wołają przysłuchiwać się swojemu imieniu niż innym imionom. Własne imię jest na ogół pierwszym słowem, które dzieci uczą się pisać i czytać. Pacjenci z demencją są w stanie wciąż rozpoznawać swoje imię, nawet gdy mają już poważne zaburzenia z percepcją czasu i miejsca. Ponadto, u pacjentów po narkozie, reakcje na własne imię poprzedza reakcję na ból czy hałas. Własne imię wywołuje reakcję behawioralną podczas snu i owocuje wybudzeniem śpiącego. Własna twarz jest rozpoznana szybciej niż inne znane nam twarze. Informacje odnoszące się do własnej osoby są lepiej zapamiętywane niż informacje dotyczące innych osób. Preferencja w procesowaniu bodźców odnoszących się do własnej osoby ma swoje podłoże neurobiologiczne. W badaniach z rejestracją sygnału EEG wykazano, że własne imię, własna twarz, przymiotniki określające nasze cechy charakteru itd. wiążą się z podwyższoną aktywnością mózgu, mierzoną wielkością amplitud potencjałów wywołanych.

Wiele danych wskazuje na to, że preferencyjne przetwarzanie informacji dotyczących własnej osoby może być modulowane przez poziom samooceny. Poziom samooceny wskazuje bowiem na to, na ile dana jednostka ceni i akceptuje samą siebie i odzwierciedla pozytywny lub negatywny stosunek do siebie. Można więc przypuszczać, że bodźce dotyczące własnej osoby mają inną wartość, inne znaczenie (mniejsze lub większe) w zależności od tego, czy ta osoba ma niską, czy też wysoką samoocenę.

Niewiele jest prac podejmujących wątek zmian aktywności mózgu związanych z przetwarzaniem informacji na temat własnej osoby w kontekście niskiej i wysokiej samooceny. Celem projektu jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, jaki jest wpływ poziomu samooceny na zmiany aktywności mózgu, związane z procesowaniem różnego typu informacji odnoszących się do własnej osoby.

W celu uzyskania odpowiedzi na to pytanie przeprowadzone zostaną trzy doświadczenia z udziałem osób z niską i wysoką samooceną. W pierwszym z nich wymagana będzie detekcja imienia i nazwiska oraz twarzy (własnych i innych osób). W zadaniu tym nie jest konieczne rozróżnianie bodźców, a reakcja na wszystkie bodźce jest automatyczna. W drugim doświadczeniu wymagane będzie rozpoznawanie/identyfikacja osoby, której twarz lub imię i nazwisko jest prezentowane. Doświadczenie trzecie będzie badało procesy pamięciowe i składać się będzie z dwóch części. W pierwszej części prezentowane będą słowa, odnoszące się do cech charakteru. Osoby badane będą dokonywać oceny, czy słowa te uznają za pasujące do opisu własnej osoby lub czy też odnoszą się do osoby powszechnie znanej. W drugiej części doświadczenia będą prezentowane pokazywane uprzednio słowa oraz słowa nowe. Tym razem zadanie osoby badanej będzie polegało na rozpoznaniu, czy dany bodziec był czy też nie był wyświetlany poprzednio, w pierwszej fazie badania. W trakcie wszystkich doświadczeń rejestrowany będzie sygnał EEG, który zostanie następnie przeanalizowany pod kątem zmian aktywności mózgu oraz zmian połączeń funkcjonalnych pomiędzy różnymi obszarami mózgu w celu wychwycenia wzorców różnicujących osoby z niską i wysoką samooceną w trakcie różnych zadań, wymagających procesowania różnej informacji dotyczących własnej osoby.

Powodem podjęcia tej tematyki badawczej było to, że znakomita większość dotychczasowych badań skupiała się głównie na wpływie poziomu samooceny na przetwarzanie informacji płynących ze środowiska społecznego, takich jak np. odrzucenie/akceptacja. Badania zaproponowane w niniejszym projekcie dotyczą zaś tego, jak mózg osoby z niską i wysoką samooceną reaguje na bodźce dotyczące JA. Tematyka ta wydaje się być w szczególności interesująca gdyż z samej definicji samooceny, rozumianej jako świadoma postawa (pozytywna lub negatywna) wobec JA, można by oczekiwać, że informacje na temat JA będą różnie procesowane w zależności od tego, jaki mamy stosunek do własnej osoby.